

ทัศนคติของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๘ เมษายน ๒๕๑๔

: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

นายสมเกียรติ สว่างสัมพันธ์

005130

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย · จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๑

People's Attitudes Towards 1976 . Election
in Amphur Kabinburi, Prachinburi Province

MR. Sonkeart Songsamphant

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Political Science
Department of Government
Graduate School
Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนคติของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔ เมษายน ๒๕๑๙
: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภออินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

โดย

นายสมเกียรติ ส่งสัมพันธ์

แผนกวิชา

การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยอนันต์ สมุทวณิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประหยัด พงษ์ทองคำ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยอนันต์ สมุทวณิช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนคติของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร-๔ เมษายน ๒๕๑๘ :
ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภออินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

ชื่อผู้
ชอนสิศ

นายสมเกียรติ สังข์สัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช

แผนกวิชา

การปกครอง

ปีการศึกษา

๒๕๒๐

- บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ต้องการศึกษากว่าทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี ๒๕๑๘ การเลือกตั้งของไทยในอดีตปรากฏว่ามีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากนัก เหตุที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยนั้น เนื่องจากเหตุใหญ่ ๆ ๒ ประการ ประการแรกความรู้ในเรื่องการเมืองและการปกครอง ประการที่สองเนื่องจากการไม่ต่อเนื่องทางการเมืองการปกครองของไทย ซึ่งทำให้ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความสำนึกทางการเมือง เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจที่บีบรัดตัว การคมนาคมไม่สะดวก เป็นต้น

เมื่อทำการศึกษาวิจัยถึงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔ เมษายน ๒๕๑๘ ของประชาชนอำเภออินทร์บุรี จำนวน ๕ แห่ง คือ ตำบลหาคางแก้ว เมืองเก่า นครศรี วังตะเคียน และประชาชนในเขตเทศบาล รวม ๒๕๗ คน เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๑๘ พบว่า

๑. ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ เกี่ยวกับการ เมืองการปกครอง ซึ่งมีความสำคัญต่อการเลือกตั้งในระดับพื้นฐาน ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการ เมืองการปกครอง ประชาชนมีความเข้าใจไม่มากนัก เนื่องจากมีระดับการศึกษาต่ำ

๒. ความสนใจและการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับการสร้างความเชื่อมั่นในระบบการเมือง นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่มีความสนใจข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพบว่าวิทยุเป็นสื่อมวลชนแหล่งเดียวที่เผยแพร่ข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มากที่สุด สำหรับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชนยังไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวมากนัก

๓. ความสำนึกทางการเมืองของประชาชนซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับพอใช้ แมวว่าประชาชนขาดความรู้ เกี่ยวกับการ เมืองการปกครอง ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งน้อย และทัศนคติของประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับการปกครองบ้านเมืองด้วยความสงบสุข

๔. การแข่งขันทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่กระตุนและสร้างความตื่นตัวให้กับประชาชนในทางการเมืองมากนัก เนื่องจากพระราชกฤษฎีกายุทธศาสตร์กำหนดให้มีการเลือกตั้งภายใน ๕๐ วัน ซึ่งเป็นระยะเวลาสั้น การสรรหาผู้สมัครตลอดจนการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครจึงกระทำไปทั่วถึง และไม่สร้างความสนใจให้กับประชาชนเท่าที่ควร

๕. ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔ เมษายน ๒๕๑๕ ปรากฏว่าประชาชนทั่วประเทศ และเฉพาะอำเภอบินทร์บุรี ไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าปี ๒๕๑๔

โดยสรุปแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่มีความสนใจข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งและมีความรู้เกี่ยวกับการ เมืองการปกครองขั้นพื้นฐานพอสมควร อย่างไรก็ตาม มีหลายคำตอบที่ไม่มาพอใจนัก แต่ทั้งนี้ก็เป็นลักษณะธรรมดาสำหรับสภาพคนในชนบทซึ่งมีระดับการศึกษาต่ำ ค่อนข้างยากจน ประกอบกับการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครยังไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ และการเตรียมการเลือกตั้งมีช่วงระยะเวลาสั้น และที่สำคัญที่สุดคือ ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพียง ๔๔ ปี

แต่มีลักษณะล้มลุกกูดูกุลานตลอดเวลา การขาดการต่อเนื่องทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ
 เลือกตั้งที่ตอง กระทำติดต่อกัน ก็ย่อมมีผลทำให้ทัศนคติของประชาชนและพฤติกรรมทางการเมือง
 ของราษฎร ไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร จากผลการวิจัยที่ได้รับแสดงว่าราษฎรมีความรู้การเมืองขั้นพื้นฐาน
 ถ้าหากมีโอกาสได้เลือกตั้งบ่อยครั้ง และมีประสบการณ์ทางการเมืองมากขึ้น ในอนาคตเชื่อว่ายอม
 มีทัศนคติและแสดงบทบาทได้ดียิ่งขึ้น แต่ที่สำคัญคือจำเป็นต้องมีการส่งเสริมและปรับปรุงให้การหา
 เสียง เลือกตั้งมีส่วนช่วยให้ความรู้ทางการเมือง

Thesis Title People's Attitudes Towards 1976 Election
 in Amphur Kabinburi, Prachinburi Province

Name Mr. Somkeart Songsamphant

Thesis Adviser Assistant Professor Dr. Chaianan Samutvanich

Department Government

Academic Year 1977

ABSTRACT

The aim of this thesis is to study the attitude of the Thai people toward the 1976 election. In the past, few people voted in election. This may demonstrate that many people feel political elections are not important. Such apathy may partly be due to the lack of political knowledge on the part of the people. Another possible reason for such apathy may stem from a history of discontinuity in the Thai governmental system.

After having studied the attitude of 257 people in 5 tambols located in Amphur Kabinburi about the election of April 4, B.E. 2519, the followings were found :

1. Most people have only basic political knowledge about their government, but do not quite understand the details due to their educational background.

2. The people's interest and participation are related to their faith in the political system. A majority of the respondents are interested in news relating to election. Radio is the most effective means of mass media. As to the political participation,

most people are not willing to join any political activity.

3. Political consciousness is still at the dissatisfactory level. This is due to the lack of political knowledge about their government. Many people are still in favour of and only demand law and order.

4. The political campaigns do not stimulate or awaken the people to politics. Partly this is due to the short campaign period arranged by the government.

5. The results of the election that took place on April 4, 2519 show that the vote turnouts for voters both nation wide and in Amphur Kabinburi were less than in the previous year.

In conclusion it was found that most people are interested in news regarding election and have satisfactory basic knowledge of politics. However, there are still some unwanted attitudes. For instance, some of the people do not take any attention to political campaign. However this should be regarded as normal for lowly educated people. The failure of candidates in reaching the people as well as the short period of time provided for preparing election are barriers to the people's participation. The most important obstacle of the said problem is that forty four years of Thai democracy has been disrupted because of periodic coups. Thailand needs more time for her people to participate more actively in the political process.

This research, shows that if the people have better opportunity to elect their representatives, the more political knowledge and experience they will gain. It is worth noting that

political campaigns can help educate and stimulate the people toward this goal and the role of political parties in this aspect should be encouraged so that the path of democracy in Thailand will be less hazardous than it has been in the last four decades.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์หลายท่าน ท่านแรก
ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้ให้ความช่วยเหลือ
คำแนะนำและข้อคิดเห็นหลายประการ ตลอดจนตรวจร่างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และศาสตราจารย์
ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประหยัค หงษ์ทองคำ ที่ได้คำแนะนำที่มีค่าเพิ่มเติม
และมีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงกราบขอบพระคุณอาจารย์ไว้ ณ
โอกาสนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณอาจารย์วิเชียร อินทรโรจนิต ที่ได้ช่วยแนะนำสถานที่ทำการสุ่ม
ตัวอย่าง ตลอดจนทำการทดสอบแบบสอบถาม (Pretesting) และขอขอบคุณ คุณสมศักดิ์
สงฆ์สัมพันธ์ คุณเวมดิรัตน์ คำสุทธิ คุณรัชวีวรรณ จุลพลพงศ์ คุณศิริวรรณ วัฒนการกิจกุล ที่ได้
มีส่วนช่วยเหลือในการพิมพ์ และจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากมีข้อผิดพลาด หรือขาดตกบกพร่อง ผู้เขียนขออภัยแต่เพียง
ผู้เดียว หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณประโยชน์ และคุณค่าทางวิชาการ ผู้เขียนขอมอบแก่บิดามารดา
และคณาจารย์ผู้มีพระคุณยิ่ง.

สมเกียรติ สงฆ์สัมพันธ์

๒๘ เมษายน ๒๕๒๑

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ข

กิตติกรรมประกาศ

ฉ

บทที่

๑ บทนำ

๑

๒ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๕

๓ สภาพของอำเภอบึงนารางและการเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๓๗

๔ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในอำเภอบึงนาราง

๕๓

๕ วิเคราะห์ผลการเลือกตั้ง

๕๘

๖ สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

๑๔๒

บรรณานุกรม

๑๕๗

ภาคผนวก

๑

ประวัติการศึกษา

๑๖

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ก	สถิติการเลือกตั้งของไทย	๓๖
ข	ตารางเปรียบเทียบสถิติผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง อำเภออินทร์บุรี ปี ๒๕๑๘ และ ๒๕๑๙	๗๖
ค	ตารางเปรียบเทียบสถิติการเลือกตั้งของอำเภออินทร์บุรี ปี ๒๕๑๙	๘๘
ง	ตารางแสดงจำนวน ส.ส. สังกัดพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นรายภาค ปี ๒๕๑๙	๘๘
๑	จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามตำบลต่าง ๆ	๑๐๐
๒	จำนวนประชาชนจำแนกตามเพศ	๑๐๑
๓	จำนวนประชาชนจำแนกตามอายุ	๑๐๒
๔	จำนวนประชาชนจำแนกตามอาชีพ	๑๐๓
๕	จำนวนประชาชนจำแนกตามระดับการศึกษา	๑๐๔
๖	ชื่อนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน	๑๐๕
๗	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี ปี ๒๕๑๘	๑๐๖
๘	ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรีคนปัจจุบัน	๑๐๗
๙	นายกเทศมนตรีตำบลอินทร์บุรีคนปัจจุบัน	๑๐๘
๑๐	ความเข้าใจการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตรวมเขต	๑๐๙
๑๑	จังหวัดปราจีนบุรีมีการเลือกตั้งแบบเขต	๑๑๐
๑๒	จำนวนผู้แทนราษฎรที่มีสิทธิเลือก	๑๑๑
๑๓	หลักเกณฑ์ในการเลือกผู้แทนราษฎร	๑๑๒
๑๔	การสังกัดพรรคการเมืองของผู้แทนราษฎร	๑๑๓
๑๕	อายุของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง	๑๑๔
๑๖	ความจำเป็นในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	๑๑๕
๑๗	สถานที่ทรวจกรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๑๑๖

๑๘	ความสนใจในการไปตรวจดูรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๑๑๗
๑๙	คนในบ้านไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๑๑๘
๒๐	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรปี ๒๕๑๘	๑๑๙
๒๑	เหตุที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	๑๒๐
๒๒	เหตุที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	๑๒๑
๒๓	การติดตามการจ่ายเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาท	๑๒๒
๒๔	ความสนใจข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	๑๒๓
๒๕	แหล่งข่าวอันดับแรกที่ประชาชนทราบข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	๑๒๔
๒๖	แหล่งข่าวอันดับสองที่ประชาชนทราบข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	๑๒๕
๒๗	แหล่งข่าวอันดับสามที่ประชาชนทราบข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	๑๒๖
๒๘	การพูดคุยเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร	๑๒๗
๒๙	การดำรงตำแหน่งในหมู่บ้าน	๑๒๘
๓๐	การฟังการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๑๒๙
๓๑	เหตุที่ไม่ฟังการหาเสียง	๑๓๐
๓๒	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๘	๑๓๑
๓๓	การตัดสินใจเลือกผู้แทนราษฎร	๑๓๒
๓๔	การปรึกษาหารือในการเลือกผู้แทนราษฎร	๑๓๓
๓๕	ความตั้งใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	๑๓๔
๓๖	การแจกเงินทองในการหาเสียงเลือกตั้ง	๑๓๕
๓๗	การติดตามผลการทำงานของผู้แทนราษฎรชุดก่อน	๑๓๖
๓๘	ความเชื่อมั่นในการหาเสียงเลือกตั้ง	๑๓๗
๓๙	การผูกเกี่ยวกับการเมือง	๑๓๘
๔๐	การปกครองแบบจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์	๑๔๐